

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/68/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824200494
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5824200494.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov, matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX D., zastúpená Mgr. Františkom Baraniakom, advokátom so sídlom E. F. XXXX/XX, XXX XX G. H. a otec: I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XXX, XXX XX D., zastúpený Mgr. Františkom Baraniakom, advokátom so sídlom E. F. XXXX/XX, XXX XX G. H., o návrhu navrhovateľa: A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/X, XXX XX D., zastúpeného JUDr. Katarínou Filipovičovou, advokátkou so sídlom K. XXXX/X, XXX XX L., na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku maloletého dieťaťa s blízkou osobou, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, č.k. 7P/21/2024-25 zo dňa 14.03.2024, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) návrh navrhovateľa A. H. na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku maloletého dieťaťa A. B. s blízkou osobou zamietol.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 2 ods. 1, čl. 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 332 ods. 1, § 360 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení poukázal na to, že zistil z rodného listu maloletého a z lustrácie v registri obyvateľov, že matkou maloletého je C. B., nar. XX.XX.XXXX a otcom maloletého je I. G., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľ a matka maloletého dieťaťa nikdy neboli manželmi. Súd prvej inštancie mal osvedčené, že navrhovateľ sa toho času nestretol s maloletým A. už niekoľko mesiacov. Zároveň súd prvej inštancie mal ďalej za osvedčené, že t. č. sa vedie konanie o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu pod sp. zn. 7Pc/6/2023, pričom toto konanie bolo uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 7Pc/6/20223-63 zo dňa 13.06.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoP/8/2024 zo dňa 15.02.2024 prerušené do právoplatného skončenia iného súdneho konania vedeného pod sp. zn. 14C/76/2023 o neplatnosť právneho úkonu - súhlasného vyhlásenia o určení otcovstva k maloletému A., ktoré ešte nie je právoplatne skončené. V ďalšom súd prvej inštancie poukázal na to, že v predmetnom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ žiada, aby súd upravil styk maloletého dieťaťa s blízkou osobou, pričom v súlade s ust. § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Navrhovateľ je presvedčený, že je biologickým otcom maloletého A. a zároveň, že pre účely konaní vo veciach maloletých detí

sa za blízku osobu nepovažuje len osoba, ktorá je s dieťaťom v pokrvnom príbuzenstve, ale tiež osoba, ktorú maloleté dieťa za blízku považuje, a teda v danom prípade má navrhovateľ privilegované postavenie. Súd prvej inštancie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má za osvedčené, kto je matkou a otcom maloletého s tým, že otcom maloletého je I. G., ktorému svedčí druhá domnienka otcovstva, t. j. otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným orgánom. Navrhovateľovi žiadna domnienka otcovstva aktuálne nesvedčí. Súd v konaní o neodkladnom opatrení teda posudzoval nárok navrhovateľa na úpravu styku maloletého s blízku osobou, nie v kontexte prvej skupiny definovanej v ust. § 116 OZ, ale v kontexte druhej skupiny, teda iné osoby. Dikcia zákona v prípade druhej skupiny nastavuje kritérium, v akom prípade sa iné osoby, ktoré sú odlišné od skupiny osôb uvedených v prvej skupine, považujú za osoby navzájom blízke. Podmienka pocitovania ujmy inej osoby ako ujmy vlastnej svedčí o istej kvalite a intenzite vzájomného vzťahu, ktorý tieto osoby medzi sebou majú. Tento vzťah musí byť vzájomný, to znamená, že nestačí, ak jedna z osôb by pocitovala ujmu tej druhej ako svoju vlastnú, ale musí to platiť aj opačne. Blízku osobou dieťaťa tak nemusí byť osoba, ktorá je s dieťaťom v pokrvnom príbuzenstve, ale môže ísť aj o osobu, ktorá mala doteraz s dieťaťom veľmi úzky vzťah a môže mu chýbať alebo ide o osobu, s ktorou sa dieťa chce stretávať. Súčasná právna úprava rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným, ale aj k inej osobe mimo príbuzenstva silné citové väzby. Tieto osoby mohli pomáhať pri jej výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané. Prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť alebo ohroziť jeho duševný a citový vývoj. Navrhovateľ však neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť dočasnej úpravy stretávania maloletého s navrhovateľom, pričom tieto skutočnosti nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi. Naopak, súd má za osvedčené, že stretávanie navrhovateľa s maloletým momentálne už niekoľko mesiacov neprebíha. Navrhovateľ svoju argumentáciu koncentroval do tvrdenia, že je biologickým otcom maloletého. Uvedené však nie je možné v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia skúmať. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal tým, či je vzťah medzi maloletým a navrhovateľom v takej intenzite, aby maloletý považoval navrhovateľa za osobu navzájom blízku, toto navrhovateľ neosvedčil. Matka dieťaťa tiež poprela tvrdenie navrhovateľa, že sa až do podania návrhu na určenie otcovstva s dieťaťom s jej súhlasom pravidelne stretáva a tvrdila, že navrhovateľ sa s dieťaťom síce stretával, ale len náhodne v rámci toho, že ich domácnosť má kamarátsky vzťah so starým otcom dieťaťa (zo strany matky) a tohto navštevoval v domácnosti. Tvrdenie navrhovateľa o citovom vzťahu s dieťaťom, ktoré dosiahlo takú intenzitu, že ho možno považovať za blízku osobu dieťaťa vzhľadom na popretie zo strany matky ostalo neosvedčené, nebolo podložené žiadnym dôkazom, preto súd prvej inštancie návrh na neodkladné opatrenie zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom zástupcu podal odvolanie navrhovateľ v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP. V odôvodnení poukázal na to, že matka od začiatku konania o určenie otcovstva a o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu znemožňuje kontakt s ním ako domnelým otcom (navrhovateľom) napriek skutočnosti, že dovtedy styk dieťaťa s domnelým otcom umožňovala. Súčasťou spisového materiálu sú fotografie domnelého otca s maloletým A., krstný list, v ktorom je ako otec uvedený práve domnelý otec, teda navrhovateľ a tiež nemožno opomenúť skutočnosť, že sesternica domnelého otca je krstnou mamou maloletého A.. Tieto skutočnosti súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil. V ďalšom poukázal na to, že vo vzťahu k predmetnému súhlasnému vyhláseniu rodičov o určenie otcovstva k maloletému dieťaťu zo dňa 26.04.2023 navrhovateľ uvádza, že sa zo strany matky a právneho otca jedná o jasnú a zrejmú účelovosť. Presvedčenie navrhovateľa, že je biologickým otcom maloletého dieťaťa umocňuje tiež skutočnosť, že matka jeho otcovstvo nikdy nepopierala. Počas tehotenstva sa navrhovateľ aktívne zaujímal o jej potreby, pravidelne s ňou absolvoval lekárske prehliadky, nakupoval potrebné veci, nielen jej, ale tiež v tom čase ešte nenarodenému maloletému dieťaťu, absolvoval s matkou pamätné tehotenské fotenie. Po narodení maloletého dieťaťa ho navrhovateľ v domácnosti matky pravidelne navštevoval a o oboch sa zaujímal. Ďalej uviedol, že je nelogické a spoločensky odsúdeniahodné, ak ho matka držala v presvedčení, že je biologickým otcom maloletého dieťaťa, ak by tomu tak nebolo. Súhlasným vyhlásením rodičov o určenie otcovstva došlo zo strany matky a právneho otca k znemožneniu uplatňovania akýchkoľvek práv zo strany domnelého rodiča (odvolateľa), ktorý vo vzťahu k prehlbovaniu vytvorenej citovej väzby tak ostal vyslovene odkázaný na vôľu matky, ktorá s ním odmieta komunikovať. Maloleté dieťa osobu odvolateľa vníma ako blízku osobu, nakoľko s ním plnohodnotne trávil čas až do podania žaloby o určenie otcovstva, čo preukazujú aj priložené fotografie. Doba odlúčenia odvolateľa a maloletého dieťaťa, ktorá uplynula v dôsledku konania matky, ako aj trvania súdnych konaní, je zásadná s ohľadom na možnosť prehlbovania citovej väzby, pričom

maloletému dieťaťu patrí aj právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Hoci otcovstvo odvolateľa nebolo oficiálne preukázané a vzhľadom k tomu, že konanie o určenie otcovstva nebolo právoplatne ukončené, odvolateľ má za to, že je povinnosťou súdu dbať na najlepší záujem dieťaťa a predchádzať ohrozeniu alebo porušeniu práv a oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. Úpravou styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom by nijakým spôsobom nedošlo k zásahu do práv maloletého dieťaťa, ani matky, nakoľko styk žiadal upraviť výlučne za prítomnosti matky. Nakoľko hrozí dôvodná obava, že dôjde k pretrhaniu citových väzieb, ktorých sanácia bude náročná, zdĺhavá, ak nie úplne vylúčená, ktorá skutočnosť rozhodne nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa, ak sa následne preukáže, že práve odvolateľ je biologickým otcom maloletého dieťaťa. Odvolateľ má za to, že uvedený prípad je práve tým, ktorý si vyžaduje nevyhnutný zásah súdu, nakoľko matka hrubým spôsobom zasahuje do práv biologického (domnelého) otca maloletého dieťaťa, keď mu bráni v akomkoľvek kontakte s maloletým dieťaťom, napriek skutočnosti, že odvolateľ sa kontaktu dožaduje a tiež s ohľadom na skutočnosť, že do začatia súdneho konania sa s maloletým dieťaťom pravidelne stretávali. Je absolútne nelogické, aby sa odvolateľ domáhal kontaktu s maloletým dieťaťom, pokiaľ by s ním nemal vytvorený citový vzťah, keby necítil spätnú väzbu aj od maloletého dieťaťa, ktoré sa jeho prítomnosti dožadovalo a v neposlednom rade, keby nebol presvedčený o svojom otcovstve. Z tohto dôvodu žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil s tým, že mení a domnelý otec A. H. je oprávnený stretávať sa s maloletým A. každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 15,30 hod. do 19,00 hod. za prítomnosti matky s tým, že domnelý otec maloleté dieťa prevezme vždy v stanovený deň a hodinu v mieste bydliska matky od matky, kde ho po ukončení stretnutia matke odovzdá. Matka je povinná maloletého A. na stretnutie s domnelým otcom riadne a včas pripraviť a maloleté dieťa mu v stanovený deň a hodinu odovzdať. Toto neodkladné rozhodnutie platí na čas do právoplatného skončenia konania o určenie otcovstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedené Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 7Pc/6/2023.

3. Odvolací súd podľa § 329 ods. 1 druhá veta CSP umožnil protistrane vyjadriť sa k odvolaniu a k návrhu, to znamená, že doručil rodičom, ako aj kolíznemu opatrovníkovi maloletého dieťaťa odvolanie, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na vyjadrenie, ako aj na vedomie samotné rozhodnutie o neodkladnom opatrení.

4. Kolízny opatrovník maloletého uviedol, že odporúča vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika.

5. K predmetnému odvolaniu sa vyjadrovala matka aj otec. Vo vyjadrení uviedli, že všetky tvrdenia domnelého otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu popierajú. Navrhovateľ nie je blízkou osobou maloletého v zmysle ust. § 116 Občianskeho zákonníka. Nie je otcom maloletého dieťaťa a nemá s maloletým absolútne žiaden vzťah. Súhlasné vyhlásenie rodičov o určenie otcovstva k maloletému A. je platným právnym úkonom, bolo urobené slobodne, vážne, je dostatočne určité a neodporuje žiadnemu zákonnému ustanoveniu, ani zákon neobchádza. Navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný vo vzťahu k uplatnenému návrhu, pretože mu nesvedčí ani jedna z domniek otcovstva v zmysle ust. § 84 Zákona o rodine. Navrhovateľ nie je a nikdy nebol manželom matky maloletého. Je síce pravda, že navrhovateľ o matku maloletého prejavoval záujem, no matka popiera, že by s navrhovateľom mala intímny pomer v čase rozhodujúcim pre počatie maloletého dieťaťa a aj kedykoľvek inokedy. Skutočnosť, že navrhovateľ je zapísaný ako otec maloletého dieťaťa v cirkevnom krstnom liste, nezakladá žiadnu domnienku otcovstva v zmysle civilného práva, a teda ani aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu k požadovanému určaniu. K zapísaniu navrhovateľa do cirkevného krstného listu došlo len a výlučne z toho dôvodu, že bez uvedenia mena otca by nebolo z hľadiska kanonického práva možné vykonať obrad krstu. Rodičia maloletého považujú podanie návrhu za absolútny nonsenz, nevedia si vysvetliť, čo ho viedlo k tomu po viac ako troch rokoch od narodenia dieťaťa, keď o maloleté dieťa doposiaľ nejavil absolútne žiaden záujem a ani na jeho výchovu ako domnelý otec nijako neprispieval. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj doterajšie konanie navrhovateľa považujú rodičia, teda otec a matka maloletého za úplne šikanózne, nezmyselné a účelové. Uvedené konanie navrhovateľa už teraz naplnilo všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného prenasledovania podľa ustanovení Trestného zákona. V ďalšom poukázali na to, že matka a otec uviedli, že vyhotovenie fotodokumentácie a videonahrávky bez prívolenia danej osoby, prípadne proti jej vôli je v rozpore s ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, t. j. ide o nezákonne získaný dôkaz. Zároveň rodičia namietli procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia. In concreto majú za to, že absolútne neexistoval dôvod

na to, aby v predmetnej právnej veci bez osvedčenia akéhokoľvek vzťahu navrhovateľa k maloletému (z hľadiska blízkej osoby) vo veci ustanovil uznesením kolízneho opatrovníka a umožnil vypočutie matky maloletého a maloletého zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci šetrenia pomerov dňa 01.03.2024. Keďže otcovstvo maloletého bolo ustálené, pre pokračovanie v konaní o určenie otcovstva, ani na nariadenie neodkladného opatrenia niet opodstatnenia a dôvody pre určenie neplatnosti právneho úkonu súhlasného vyhlásenia rodičov neexistujú. Je v právnom, aj morálnom záujme dieťaťa, aby nebolo v kontakte s osobou navrhovateľa, ktorého úmysly sú vedené zištnými záujmami a nie údajným záujmom o maloletého. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je svojvoľné, ani v zjavnom vzájomnom rozpore, či robené v zrejmom omyle a v rozpore s platnou právnou úpravou. Niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a hlavne v obsahu spisu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie netrpí ani jednou z väd uvedených v odvolaní navrhovateľa. Zároveň poukázali na to, že bez podania tohto návrhu by trovy rodičom maloletého vo forme cestovného vo vzťahu k šetreniu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a vo forme právneho zastúpenia neboli vznikli. Uloženie povinnosti navrhovateľovi nahradiť rodičom maloletého náhradu trov konania, ktoré im v súvislosti s týmto konaním vznikli, je možné od navrhovateľa spravodlivo požadovať. V ďalšom poukázali na ust. § 53, § 54, § 55 CMP s tým, že navrhli, aby bolo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdené a bol priznaný rodičom nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1, 2 a § 7 CMP) včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP a § 2 ods. 1 CMP), bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP). Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho odôvodnenia (§ 329 ods. 2 CSP).

8. Neodkladné opatrenie umožňuje súdu rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, kedy je potrebný jeho okamžitý zásah. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnuť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. V prípade maloletých detí pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na takejto dočasnej úprave pomerov. Pri posudzovaní sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, resp. ohrozenie jeho vývinu a pod. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, stačí len tzv. osvedčovanie.

9. Zákon o rodine v § 36 ods. 1 umožňuje upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami, v danom prípade išlo o návrh domnelého (putatívneho) otca, ktorý podal na rovnakom súde prvej inštancie aj návrh na určenie otcovstva, ktoré nie je právoplatne skončené (konanie je prerušené pre ďalšie konanie o určenie neplatnosti súhlasného vyhlásenia o určení rodičovstva tiež na základe návrhu navrhovateľa). V ust. § 116 Občianskeho zákonníka sú definované blízke osoby podľa prvej kategórie sú to príbuzní v priamom rade, druhú kategóriu tvoria osoby, u ktorých je potrebné podmienky blízkosti skúmať, teda nie sú blízkymi osobami automaticky. To znamená, že musí medzi nimi existovať rodinný alebo obdobný pomer a kumulatívne platí, že ujmu, ktorú by utrpela jedna z osôb, by druhá z nich dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Tým rodinným pomerom je príbuzenský vzťah, ktorý sa nezaraďuje do prvej kategórie, teda pôjde o príbuzných v nepriamom - pobočnom rade ako sú teta, strýko, sesternica, bratranec a pod. Obdobným pomerom je potrebné rozumieť taký pomer, ktorý je špecifický vzhľadom na platformu, ktorá určuje vznik vzťahu medzi týmito osobami v konkrétnom prípade. Skúmať sa v tomto prípade musí fakticita posudzovaného vzťahu, tá je najčastejšie založená na spoločnom súžití osôb, napr. druh -

družka, pestún - dieťa, poručník - dieťa, manžel - dieťa manžela, ktoré nie je jeho dieťaťom a pod. Rovnako však môže ísť aj o vzťah na prvý pohľad vzdialenejší, avšak v konkrétnom prípade fakticky blízky - citový. Súdy by sa mali snažiť vykladať ten pojem citový vzťah, čo najširšie s prihliadnutím k podmienke dĺžky trvania takéhoto vzťahu, musí sa jednať o vzťah dlhodobého charakteru, ktorý nie je prechodný. Je v kompetencii súdu ako posúdi ujmu, ktorá hrozí maloletému dieťaťu pri nedostatku styku s týmito osobami. Citový vzťah musí byť posudzovaný konkrétne vo vzťahu k určitej osobe. Existencia citového vzťahu bude skúmaná hlavne v situáciách, keď osoba fakticky vykonávala starostlivosť o dieťa, ale napr. tento výkon starostlivosti bol prerušený, čím došlo i k porušeniu citového vzťahu. Potom je rozhodujúce posúdenie, či vzťah medzi dieťaťom a osobou blízku je možné opäť nadviazať. Právo na styk dieťaťa s osobami odlišnými od rodičov dieťaťa je zakotvené takisto v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Tohto práva sa môže osoba príbuzná, či spoločensky blízka, ako aj maloleté dieťa domáhať na súde.

10. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že mal osvedčené, kto je matkou maloletého dieťaťa, kto je otcom, pričom otcovi maloletého svedčí druhá domnienka otcovstva - otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným orgánom. Ďalej mal za osvedčené, že prebieha konanie, ktoré inicioval navrhovateľ, a to o určenie otcovstva vo vzťahu k maloletému, ktoré bolo prerušené do právoplatného skončenia konania, ktoré opäť inicioval navrhovateľ, a to o určenie neplatnosti súhlasného vyhlásenia rodičov pred matričným orgánom. Tieto konania neboli skončené. Navrhovateľ však podľa odvolacieho súdu ako správne uviedol aj súd prvej inštancie neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť dočasnej úpravy stretávania maloletého s ním. Naopak súd prvej inštancie mal za osvedčené, že stretávanie navrhovateľa s maloletým neprebieha už niekoľko mesiacov. Rovnako súd prvej inštancie sa správne prioritne zaoberal tým, či je vzťah medzi maloletým a navrhovateľom v takej intenzite, aby maloletý považoval navrhovateľa za osobu navzájom blízku. Navrhovateľ však tieto skutočnosti neosvedčil. V rámci odvolania navrhovateľ vychádzal z toho, že je domnelým otcom a je možné ho považovať za blízku osobu maloletého, teda mu svedčí aj právo styku podľa citovaného § 36 ods. 1 Zákona o rodine. Matka dieťaťa poprela tvrdenie navrhovateľa, že až do podania návrhu na určenie otcovstva sa s maloletým s jej súhlasom pravidelne stretával. Uviedla, že sa stretával len náhodne, nakoľko ich domácnosť má kamarátsky vzťah so starým otcom dieťaťa (zo strany matky) a tohto navštevoval v ich domácnosti. To znamená, že tvrdenie navrhovateľa o citovom vzťahu s dieťaťom nebolo preukázané v takej intenzite, že navrhovateľa možno považovať za blízku osobu dieťaťa. Ak by bola vytvorená citová väzba medzi tzv. domnelým otcom ako blízkym a maloletým, je v záujme dieťaťa, aby bol styk realizovaný. Nutne predpokladom by však bola vždy právna istota ohľadne biologického otcovstva. Rovnako matka maloletého uviedla, že s navrhovateľom neudržiava žiaden vzťah, ani kamarátsky, nie sú v osobnom kontakte, ani telefonicky, je si vedomá, že otec, ktorý je zapísaný v rodnom liste, je biologickým otcom maloletého.

11. Odvolací súd ani po preskúmaní odvolania, ktorého súčasťou mali byť doplnené dôkazy, ako tehotenské fotografie, krstný list, fotografie odvolateľa s maloletým dieťaťom, nepovažuje toto odvolanie za dôvodné a osvedčujúce citový vzťah, ktorý je nielen prechodný a nedostatok styku maloletého s navrhovateľom by mal pre maloletého znamenať ujmu.

12. Na záver odvolací súd dodáva, že v tejto právnej veci ide o konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, preto nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať ďalšími účastníkmi uvádzanými skutočnosťami. Tieto budú predmetom konaní, či už o určenie otcovstva, prípadne určenie neplatnosti súhlasného vyhlásenia rodičov, ktoré podľa tvrdenia matky bolo zmenené na zapretie otcovstva.

13. Rodičia maloletého dôvodili nárok na náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z cestovného vo vzťahu k šetreniu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní tým, že je možné od navrhovateľa ich spravodlivo požadovať (§ 53 CMP). Ustanovenie § 53 CMP sa vzťahuje však len na konania vo veciach určenia rodičovstva a vo veciach notárskych úschov, čo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku blízkej osoby s maloletým nie je.

Preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na tieto trovy konania nárok. Odvolací súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchyliť sa od základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, keďže nezistil žiadne osobitné okolnosti ustanovené ako výnimky v § 53, § 54 a § 55 CMP.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).